

Starfätten

GRUNDAD 1986

ÅRGÅNG 27

NO 31 FEBRUARI 2014

Flugfoto: Svan Indal

© 2014 Starfätten
Första och Föreningens, Svan Indal
Första och Föreningens, Svan Indal

Ordföranden har ordet

Kära anförvanter!

Det har nu gått ett bra tag sedan ni sist hörde något från oss. Men nu skall vi försöka att bättra oss.

Mer än ett år har gått sedan vi sist sågs på släktträffen och står nu inför planerna på ny träff till sommaren 2014. Det är då 25 år sedan vi hade en träff på Österström i Medelpad. Vi har kommit fram till att det kunde vara trevligt att förlägga nästa träff där. I området finns

många släktanknytningar. Ragnhild har lyckats att finna fram var i Ljustorp den första Staaffen såg dagens ljus. Dit skall vi leta oss fram. Spännande !!!

Närmare presentation av nästa års släktmöte följer under rubriken släktmöte 2014.

Ulla Staaff

Försätsblad: Bilder från Indal. Gamla prästgården uppförd 1867/68 under Lars Bergströms och Johanna Staaffs tid, riven på 1940-talet. Detta foto, liksom det gamla flygfotot längst ner, tillhör Bengt Hammarbergs samlingar, Indal.

Välkommen till Släktmöte 2014

Kommande släktmöte är förlagt till Medelpad den 13-15 juni. Där ska vi uppsöka två platser med släktanknytning, Stavre och Indal.

Stavre

Strax nedströms den plats där Mjällån ansluter till Ljustorpsån ligger den lilla byn Stavre. Namnet sägs ha sin bakgrund i att Ljustorpsborna markerade gränsen mot grannsocknen Hässjö med stavar just här. I släktboken kan vi läsa om de anfäder som vid mitten av 1600-talet och kanske ännu längre tillbaka, brukade jorden på denna plats.

Tack vare lantmätaren Nils Spoles karta från år 1700 kan vi veta var släktgården låg. Det var den största gården i byn och den räddades undan ryssarnas härjningar 1720. En modig äldre man satte sig till motvärn och samlade ihop en grupp karlar som lyckades fördriva fienden. Då hade vår förfader Eric Larsson Staaf för länge sedan lämnat Stavre. Gården hade övertagits av hans syster och svåger. Hur länge denna släktgren bodde kvar på gården har styrelsen inte undersökt. Med kartans hjälp ska vi ta oss till platsen och kanske hitta någon med släktdrag.....

Indal

Det är nu 25 år sedan släktföreningen uppsökte Indal, dit Johanna Staaff med maken kyrkoherde Lars Bergström flyttade våren 1858. Med sig hade de sju barn, som under åren i Indal utökades till tolv. Familjen bodde i Indal i trettio år. Tre av dottrarna gifte sig i byn och här finns fortfarande släktmedlemmar. Lars Bergström var en person som satt avtryck i bygden på ett speciellt sätt. Han anlade Norrlands största fruktträdgård i Indal. Detta under de karga missväxtåren på 1860-talet. Fortfarande kan man hitta rester av hans odlarmödor i form av urgamla äppelträd hos

några privatpersoner. Genom ideella insatser av kunniga och entusiastiska medlemmar av hembygdsföreningen, har detta historiska plantmaterial tagits tillvara. Sommaren 2012 invigdes Indalsparken, där träd med denna härkomst har planterats. Vi besöker också Gudmundstjärn, ett ensligt beläget skogshemman från 1700-talet, som man idag når via en 13 km lång bilväg norrut från Indal. En av de många församlingsbor, som försågs med äppelträd av prästen Lars Bergström var Sara-Lena, en legendarisk, driftig kvinna boende på Gudmundstjärn under 1800-talets senare del. Området åtnjuter nu skydd både som naturreservat och som byggnadsminne.

Preliminärt program

Fredag 13 juni

Från ca kl 18 Inkvartering. Därefter gemensamma aktiviteter och en enklare kvällsmåltid.

Lördag 14 juni

Resa med buss till Indal, där vi besöker olika platser med släktanknytning. Besök på Gudmundstjärn.

Enklare lunch under dagen.

Vi avslutar med en festmåltid på Österström.

Söndag 15 juni

Avresa i egna bilar till Stavre. Vi avslutar med gemensam lunch.

Vi kommer att anlita lokala guider och återkommer med mer detaljerad information till dem som anmäler intresse för arrangemanget

Årsmöte

I det slutliga programmet kommer vi att lägga in tid för årsmöte. Anmäl och förbered gärna motioner/ förslag till punkter på dagordningen.

Praktiska detaljer

Vi kommer att bo på Österström precis som för 25 år sedan. Där finns hotellboende och vandrarhemsboende. Man tillåter också husvagnscamping. Om du vill veta mer om anläggningen, kan du titta på hemsidan <http://www.osterstrom-konferens.se/>

Priset för hotellboende är:

- 495 kr/bädd och natt vid boende i dubbelrum

- 595 kr per natt vid boende i enkelrum.

Rummen är relativt små. Om man har behov av extrasängar för barn kan boende i vandrarhemsdelen därför vara ett bättre alternativ.

Priset för boende i de byggnader som används för vandrarhemsboende är lägre, men kan inte anges exakt eftersom man hyr byggnaden och får betala för de bäddplatser som ingår. I alla dessa hus finns kök för självhushåll och hygienutrymmen, vilka samnyttjas av de boende. Frukost kan intas i hotell-delen till priset 65 kr. Styrelsen väljer ut vilket/vilka hus som hyrs, sedan intresset för vandrarhemsboende är klarlagt. Vi kommer då att förhandla med konferensanläggningen om ett pris.

Förutom boendet betalar du för måltider på plats.

- Fredagskvällens måltid står föreningen för
- Festmiddagen kommer att kosta ca 350-400 kr
- Luncher lördag och söndag tillkommer. Räkna med ordinärt pris för dagens rätt.

Övriga kostnader, bland annat guidning, entréavgifter mm står föreningen för. Inte minst av denna anledning förutsätter vi att alla deltagare har betalat medlemsavgiften till föreningen, 150 kr per hushåll och år.

Anmälan

Alla släktmedlemmar är hjärtligt välkomna. Informera gärna dina anhöriga. Även personer, som ännu inte blivit medlemmar i vår förening, är varmt välkomna. Du kan anmäla dig via brev, epost eller telefon.

Anmälningsavgiften, 100 kr per vuxen deltagare, betalas till Staaffska släktföreningens plusgirokonto 25 87 42-6. Barn/ungdom under 18 år betalar ingen anmälningsavgift. Skriv "Släktmötet" och namn på deltagarna som referens vid inbetalningen. Vi vill att du anmäler intresse för deltagande **senast den 20 mars 2014**. Till intresserade återkommer vi med bekräftelse och ett mer detaljerat program.

Ring eller skicka anmälan till:

Ragnhild Widgren, Strömgatan 29, 856 43 Sundsvall

ragnhild.widgren@glocalnet.net

060-61 44 85 eller 070-220 59 33

Släktmötet i Persåsen, Jämtland

15 – 17 juni 2012

Fredag den 15 juni 2012 samlades släkten i Persåsen, Jämtland.

Släktmötet inleddes med en välkomstdrink gjord på björksav som kan sägas vara Jämtlands svar på champagne.

Fredagskvällen fortsatte sedan med en lättare middag och därefter tog ägaren Leif Wikner med oss på en intressant och spännande tur i snilleriket. En av de mest kända snillen som uppehållit sig i dessa trakter är John Eriksson som bodde här i några år.

Då aftonen var vacker, om än något kylig, tog några av oss en skogstur i den ljusa sommarnatten.

Lördagen inleddes med frukost och därefter årsmöte. När årsmötet var avklarat väntade en buss som tog med oss på en tur för att besöka platser med släktanknytning. Första stoppet skedde vid kyrkoruinen i Sunne. Ragnhild och Ulla berättade, att från 1681 till 1777 har sex präster med släktanknytning verkat i Sunne. Om vi utgår från prosten på Rödön Pehr Staaff och hur dessa personer är släkt med honom så har vi...

1. Magdalena Jönsdotter Nortman, farfars mormor, var först gift med Petrus Warg, farfars morfar. Warg var präst, rektor i Härnösand, riksdagsman och ledamot av Trolldomskommissionen. Han utnämndes till kyrkoherde i Nora, Ångerman-

land, men hann knappt tilltråda, då han avled endast 40 år gammal. De fick dottern Birgitta Pehrsson Warg, farfars mor. När Petrus dog gifte Magdalena om sig med efterträdaren i Nora prosten Martin Lundell. Paret flyttade till Sunne 1681. De är båda begravda i Sunne.

2. Ericus Staaf 1655-1704 farfars far begravd i Sunne. Ericus kom till Sunne 1692 och gifte sig med Birgitta Pehrsson Warg, farfars mor 1693. De fick tre döttrar och två söner. När äldste sonen Lars avled vid 1,5 års ålder iordningställdes gravhällen i Sunne. Det yngsta barnet i barnaskaran var vår anfader Petrus, född 1702. Ericus verkar ha varit intresserad av trädgårdsodling. I augusti 1697 skriver han i kyrkoboken «planterade jag yster i min trädgård en wijnbärsbuske» Kanske är det resterna av hans vinbärsbuskar vi ser än idag? Ericus dog 1704, hustrun Birgitta var då 31 år. Som prästänka hade hon rätt att bo kvar en tid i prästgården, «nådeår». Hon gifte sig sedan med fänriken vid Östersunds regemente Carl Treffenberg 1707. Året därpå avled hon, endast 35 år gammal.

3. Petrus Bosaeus 1670 -1715 fars morfar begravd i Sunne. Präst i Sunne 1706-1715 gift med Christina Arosell 1689-1765, fars mormor. De fick tre döttrar och två söner. Den tredje dottern var Justina född 1710 som gifte sig med Petrus Staaff. När Petrus Bozaeus dog gifte Christina om sig med Wilhelm Wargentin.

4. Wilhelm Wargentin 1670-1735 begravd i Sunne där han var präst 1717-1735. Wargentin kom från Finland och hade varit gift men blivit änklings. Han hade en dotter och en son båda födda 1704. Han hade tjänstgjort på Åland men flydde 1713 till Sverige för att komma undan ryssarna som härjade där i samband med Karl XII:s krig. Wargentin sökte tjänsten efter Bozaeus och det var ett villkor, att han gifte sig med prästänkan Christina. De gifte sig i augusti 1716 och i maj 1717 utnämndes han till kyrkoherde. De fick sonen Pehr Wargentin född 1717 och tre döttrar. Pehr Wargentin blev en känd vetenskapsman.

5. Andreas Nenzén 1693-1765, mormors far, begravd i Sunne. Tillträdde som kyrkoherde i Sunne 1737 och stannade där till sin död. Dessförinnan hade han verkat som rektor först i St Claras skola i Stockholm och därefter i Härnösand. 1726 gifte han sig med Eva Maria Eckman 1706-1765, mormorsmor. Hon var inspektorsdotter från Norrhammar i Västmanland. Paret fick 14 barn varav 12 finns angivna med namn i Herdaminnet. Av dessa blev bara fyra barn vuxna. En av dem var Maria Elisabeth Nenzén 1728-1784, mormor, hon gifte sig med häradshövdingen i Sunne Johan Wasell 1722-1789, morfar. Latti Staaff har skrivit om Maria Wasells föräldrar och syskon i Staaffätten nr 11 1990. Andreas Nenzén beskrivs som något försumlig och drog på sig en del anmärkingar. Blev som äldre periodvis sinnesförvirrad. Paret Nenzén avled samma år och begrav-

des båda i Sunne. Sannolikt är de tio barn som inte uppnådde vuxen ålder likaledes begravda här.

6. Petrus Staaff 1702-1777 farfar, föddes i Sunne där hans far Ericus Staaf var kyrkoherde. Petrus var endast två år när hans far dog och sex år när hans mor Birgitta avled. Hon var då omgift med Carl Treffenberg. Förmyndare för Petrus och hans tre systrar blev faderns halvbroder Lars Staaf i Härnösand. 1733 återvände Petrus till Jämtland då han blev regementspastor vid Jämtlands regemente på Frösön och rektor på Trivialskolan. Efter tjugo år som kyrkoherde i Skön återkom Staaff till Jämtland och blev kyrkoherde i Sunne 1766.

Petrus gifte sig med Justina Bosaea 1710-1745, farmor, som var född på prästgården i Sunne. Paret fick sex barn under loppet av nio år. En av sönerna Pehr blev anfader till statsminister Karl Staaff. Justina dog i barnsäng då vår anfader Erik föddes. Erik blev verksam som prost i Rätan och far till prosten Pehr Staaff på Rödön.

Efter denna historiektion i släkten Staaff gick färden vidare till Frösö kyrka. Här var attraktionen den dopfont som blev skänkt av paret Treffenberg (föräldrar till Carl Treffenberg som Birgitta Pehrsdotter Warg gifte sig med, efter maken Ericus död). På dopfonten finns Ericus Staafs namn inskrivet, då han var pastor vid den tiden dopfonten blev skänkt. Vi fick också se den ursprungliga dopskålen i silver skänkt av Treffenberg.

Bussen gjorde ett stopp vid Trivialskolan, där biblioteksbyggnaden finns kvar. Många av våra anfäder gick i denna skola. Latti Staaff har skrivit om skollivet, som inte har mycket gemensamt med dagens skola.

Lunch intogs på restaurang Murklan, Frösön innan färden gick vidare till Rödö kyrka där vi besökte släktgraven. Inne i Rödö kyrka finns en gravhäll monterad på en vägg. Hällen tillskrivs samma Jöns Persson Stenhuggare som gjort gravhällen i Sunne. Även denna häll fick periodvis en omild behandling och användes som brosten. Därför är texten nästan utplånad, men de karaktäristiska änglarna och övriga attribut är mer tydliga. Den person som gravsattes i Rödö kyrka under denna häll var kyrkoherde Petrus Gestrinius 1644-1712. Han var således

kollega och samtida med bl a Ericus Staaf i Sunne. Gestrinus är anfader till Lars Bergström, som gifte sig med prosten Pehr Staaffs dotter Johanna. Det sägs att Karl XI vid sin generalmönstring av regementet i Jämtland 1686 hörde Gestrinus predika på Kungsgården, varvid kungen blev så imponerad att han befallde att denna man, som då var regementspastor, skulle befordras. Året därpå utnämndes han således till kyrkoherde på Rödön.

Ulla Staaff och Kerstin Westerberg

Bussen gjorde vid återfärden en sväng förbi Kungsgården på Frösön så att alla kunde få se platsen för denna händelse.

Tillbaka på Persåsen tog Leif Wikner med dem som så önskade det på en tur till snickarverkstaden. Här fick de veta hur det kom sig att Wikner kom till dessa trakter som ung lärare och tillkomsten av Persåsen. Han berättade om sin fascination för trä och gav oss en lektion i hur en ljusstake blir till m.m

Gudrun Jonsson, Gerda Norlin och Margareta Ankarcrona

På kvällen var det dags för festmiddag som anrättats av idel jämtländska råvaror: entré rätt med ost från Oviken och rökt renstek från de jämtländska fjällen, varmrätt med regnbåge från Börtnan och hjortronpaj med tillbehör som avslutning. Kvällens underhållning stod släkt-deltagarna själva för i form av olika självkomponerade musikaliska stycken med tema Jämtland, utförda på instrument lånade från köket.

Vi äro musikanter... Margareta Ankarcrona, Kerstin Westerberg, Kerstin Petersson-Staaff och Sven Widgren

Söndagen inleddes med ett uppskattat guidat besök på Hovermo gårdsmuseum. På väg att emigrera till Amerika 1870 råkade Johannes Andersson bli erbjuden att överta en sliten kvarn i Hovermo. Han gav Amerika-biljetten till sin bror och började istället renovera kvarnen och bygga en smedja. Tillsammans med hustrun Brita och sönerna ökade han på med såg, snickeri och kraftverk. Det blev fem olika byindustrier. I flera fall med ovanliga, snillrika tekniska lösningar.

En upplevelse var detta besök och kan rekommenderas om någon har vägarna förbi.

Johannes Anderssons skapelse i Hovermo utsågs till Sveriges Industriminne 2001.

Ett besök på Ovikens ost hann vi med, innan det var dags för lunch och avslutning av 2012 års släktmöte på Persåsen.

Pelle Bergström

Per Olof (Pelle) Bergström avled den 27 september 2013. Han blev 93 år.

Pelle har varit ledamot av Staaffska släktföreningens styrelse åren 1993 – 2006. Han efterträdde Bertil Ranke som föreningens sekreterare. I Pelle fick föreningen en sekreterare med stor kunskap och erfarenhet av föreningsarbete.

Pelle kommer framför allt att gå till eftervärlden som en legendarisk ledare inom svensk ishockey. Pelle har själv berättat om sin tid som lagledare i Tre kronor i två nummer av Staaffätten, nummer 23 och 24, vilka kom ut år 2000. Han ledde Tre kronor under åren 1956-1967 och hemförde under denna tid bland annat två VM-guld och ett silver i OS.

Efter tiden som landslagsledare var Pelle fortsatt engagerad som idrottsledare och styrelseledamot inom klubbtag, den längsta tiden inom Djurgårdens IF. Han var under 19 år ledamot av Svenska Ishockeyförbundets styrelse. När han med ålderns rätt drog sig tillbaka fick han motta flera fina utmärkelser och utsågs till hedersledamot i Svenska Ishockeyförbundet, Svenska hockeyligan och Djurgårdens IF. Han fick år 2002 motta Prinsens Plakett av Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande samt invaldes så sent som i somras som nr 64 i Hockey Hall of Fame.

Pelle var mycket uppskattad som ledare på grund av sina personliga egenskaper. Han var lyhörd gentemot sina spelare och kunde konsten att förena humor och glädje med gott ordningssinne.

Ragnhild Widgren

Mary och Ingmar Bergström vid gravstenen i Sunne juni 2006

Staaffska släktstenen vid Sunne kyrkoruin

I förra numret av Staaffätten berättade jag om att länsstyrelsen i Jämtlands län tagit initiativ till en översyn av vården av ett antal värdefulla gravstenar i länet, klassade som fornlämningar. Till denna kategori hör den sten vid Sunne kyrkoruin som tidigare legat inne i kyrkan och täckt den så kallade prästgraven. Där har många av våra gemensamma förfäder och deras anhöriga blivit begravda.

Ett åtgärdsförslag togs fram av stenkonservator Paterik Stocklassa, Stuck & Sten Stocklassa AB, i januari 2011. Denne fick senare uppdraget att genomföra vissa av de föreslagna åtgärderna. Detta skedde under sommaren 2012.

Stenen är nu restaurerad och flyttad in i kyrkoruinen. Den lutar något bakåt, varför man valt att inte ordna med något skärmtak, vilket tidigare föreslagits. Detta skulle bli för stort och klumpigt. Pengarna räckte inte till föreslagen restaurering av texten.

Nästa steg hos länsstyrelsen är att göra ett fornvårdsprogram, där detta objekt ska finnas med.

Jag har vid kontakter med biträdande länsantikvarien Ola Hanneryd under hösten 2012 påmint om önskemålet, att en informationstavla placeras i anslutning till stenen. Släktföreningen kan hjälpa till med att ta fram ett underlag.

Ragnhild Widgren

Personalia

Födda:

Märta Boström, född 2011-09-21, dotter till Linda och Eric Boström.

Ester Brolén, född 2012-06-16, dotter till Karin Westerberg och Daniel Brolén

Matilda Johansson, född 2012-12-26, dotter till Elisabeth Schwind Johansson och Niclas Johansson.

Märta Boström med storasyster Agnes

Ester Brolén med storebror Axel

Matilda Johansson

Avlidna:

Eva Näslund, släktboken sid 92, avled 2011-07-15

Maja Martin, släktboken sid 103, avled 2012-01-25

Dag Bergström, släktboken sidan 168, avled 2012-03-30

Ivar Österberg, släktboken sid 137, avled 2012-04-21

Ulla Eriksson, släktboken sidan 61, avled 2012-11-07.

Pelle Bergström, släktboken sid 61, avled 2013-09-27

Åsa Bergström, släktboken sid 54, avled 2013-12-23

Skicka gärna aktuella personaliauppgifter till Björn Staaff på bjorn@staaff.net.

Vi saknar fortfarande en hel del epostadresser så skicka gärna din adress.

Betalning av medlemsavgiften

Vi påminner också om att det är dags att betala medlemsavgiften för 2014. Om du inte betalat för 2013 kan detta göras samtidigt. Staaffska släktföreningens plusgirokonto 25 87 42-6. Frågor om betalningen kan ställas till kassör Rolf Peterson rolf@staaff.net, tel 0730-59 91 27. Vid släktmötet 2012 togs beslut om en årlig medlemsavgift på 150 kr per familj/hushåll.

Vi ses

Vi i styrelsen vill passa på att önska er alla en härlig vinter och vår. Vi hoppas på att få se så många som möjligt av er på släktmötet i Medelpad i juni.